Θα ήμασταν καλύτερα χωρίς τα σόσιαλ μίντια; (Μανίνα Ντάνου)

Categories : ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Date : 15 Φεβρουαρίου, 2018

«Αν αύριο το πρωί ξυπνούσαμε σε έναν κόσμο χωρίς σόσιαλ μίντια, αυτός θα ήταν ένας καλύτερος κόσμος». Να μια δήλωση που θα έκανε θραύση στο Facebook. Βροχή τα likes, τα ουάου και τα «τέλειο!», τα interaction, όπως θα έλεγε ο Μαρκ Ζάκερμπεργκ, που κατάφερε το πολυπόθητο: να αλλάξει τον κόσμο, προς ποια κατεύθυνση ασήμαντο. Η επιτυχία που θα έκανε η δήλωση θα οφειλόταν στο χαρακτηριστικό που έχουν όλες οι επιτυχημένες στα σόσιαλ δηλώσεις: είναι απόλυτη. Φτιάχνει ένα τσιτάτο – που μοιάζει αληθινό, ακούγεται αληθινό, άρα πρέπει να είναι αληθινό, σωστά; Είναι σύντομο, στιβαρό, βαρύγδουπο, θα προκαλέσει. Φυσικά, κανείς δεν θα ασχοληθεί με το αν πραγματικά ισχύει, αυτά είναι λεπτομέρειες.

Ας δούμε κάποιες λεπτομέρειες. Δεν ξέρω αν είναι η ιδέα μου, αλλά νομίζω ότι τα κοινωνικά δίκτυα το μόνο που κάνουν πλέον είναι εμάς χειρότερους. Πιο κακοπροαίρετους, επικριτικούς, κομπλεξικούς, ξερόλες, αλαζόνες, αυτάρεσκους, εν τέλει πιο αντιπαθητικούς. Αν όχι σε εμάς, το κάνουν σε πολλούς γύρω μας, άρα μας εκθέτουν καθημερινά σε όλο και περισσότερους τοξικούς ανθρώπους, σχεδόν μας εθίζουν στο να αντιπαθούμε.

Ταυτόχρονα δημιουργούν μια ψευδαίσθηση ότι δεν υπάρχει ζωή έξω από αυτά, γιατί «αν δεν είσαι εκεί, δεν είσαι ενημερωμένος». Μια πεποίθηση που καταρρέει πανεύκολα γνωρίζοντας κάποιον που όντως δεν είναι. Όχι μόνο μπορεί, αν θέλει, να παραμένει ενημερωμένος για τα σημαντικά και τα ασήμαντα της ζωής, αλλά εμφανίζεται και θαυμαστά «αγνός», απαλλαγμένος από μια καθημερινότητα γεμάτη πικρία. Νομίζουμε ότι όντας εκεί τα ξέρουμε όλα, επειδή εκεί γράφονται όλα, αλλά στην πραγματικότητα ο τρόπος με τον οποίο μας ενημερώνουν είναι λειψός. Νομίζουμε ότι τα ξέρουμε όλα γιατί τα μαθαίνουμε γρήγορα. Διαβάζουμε 100 απόψεις για μια είδηση, αλλά σπανίως την είδηση. Ένας τίτλος μάς φτάνει για να δώσουμε ρεσιτάλ αυταρέσκειας.

Δημιουργούν δε και μια σχετική κουλτούρα στον δημόσιο λόγο, ακόμα και στις μεταξύ μας συζητήσεις, που διέπεται από αυτές τις αρχές, όπου το να λες το αντίθετο από τους άλλους είναι το κουλ πράγμα να κάνεις, το να είσαι απόλυτος σε κάνει έξυπνο και όχι μικρόνουν, το να κοντράρεσαι αραδιάζοντας τσιτάτα είναι εποικοδομητικός διάλογος.

Την ίδια ώρα βομβαρδιζόμαστε από πολύ περισσότερες προσωπικές στιγμές ανθρώπων από όσες μπορούμε να «καταναλώσουμε» να αφομοιώσουμε δηλαδή χωρίς να καταλήξουμε πως όλες οι προσωπικές στιγμές είναι μπούρδες. Προφανώς δεν είναι. Δεχόμαστε bullying ακόμα και αν δεν συμμετέχουμε σε καμία συζήτηση, γιατί σίγουρα μια κατηγορία που μας περιλαμβάνει –φιλόζωοι, χορτοφάγοι, μανούλες, δημοσιογράφοι, Γερμανοί, παχουλοί– το δέχεται καθημερινά. Η ίδια η ύπαρξή τους αλλάζει τον τρόπο που κάποιοι ζουν, καθώς πλέον το να το ποστάρουν είναι επαρκής λόγος για να κάνουν κάτι.

Αν είχαν έναν ρόλο να εκπληρώσουν, το έκαναν στην αρχή, όταν έδιναν φωνή σε ανθρώπους που τη χρειάζονταν. Τώρα εκεί που έχει σημασία να βρουν κάποιοι φωνή, τα κοινωνικά δίκτυα απαγορεύονται και εμείς που την έχουμε τη χρησιμοποιούμε αυτάρεσκα, ανούσια, για να μοιράσουμε ψόφους και πηχτό μίσος.

Τα σόσιαλ μας έκαναν έτσι ή μήπως πάντα ήμασταν; Προφανώς ήμασταν. Αλλά όπως λέει και ο Δαλάι Λάμα –πολύ ήρεμος τύπος που αποκλείεται να περνάει ώρες στο Facebook– έχει σημασία ποιον λύκο ταΐζεις. Και τα σόσιαλ, θαρρώ, «ψηφίζουν» τον κακό.

(Πηγή: kathimerini.gr)